

Overdenking Pride Kerkdienst - Keizersgrachtkerk, Amsterdam – 2 augustus 2026 – door bisschop Gene Robinsom

Goedemiddag, mijn queer broeders en zusters!

Woorden schieten tekort om te beschrijven hoe vereerd en nederig ik ben dat ik ben uitgenodigd om jullie vanmiddag toe te spreken, aan het begin van een week vol religieuze programma's voor de geweldige viering van WorldPride in Amsterdam. En zou er een actueler thema voor deze week kunnen zijn? Unite! En zou er een hoopvollere en uitdagendere Bijbeltekst kunnen zijn voor onze bijeenkomst vandaag dan de komst van de Heilige Geest tot allen die op die Pinksterdag bijeen waren gekomen?

In de Bijbeltekst van vandaag waren bezoekers uit vele landen, die vele talen spraken, in Jeruzalem bijeengekomen om Petrus te horen spreken over Jezus van Nazareth en zijn opstanding uit de dood. En hoewel de bezoekers probeerden te luisteren, begrepen ze het niet. Toen daalde de Heilige Geest van God op hen neer, waardoor iedereen die aanwezig was dit Goede Nieuws op wonderbaarlijke wijze in zijn of haar eigen taal kon horen. Het wonder was niet het horen, maar het begrijpen, ongeacht de taalverschillen! En dat inzicht bracht hen zo'n vreugde teweeg, dat ze ervan beschuldigd werden die middag iets te vroeg wijn te zouden hebben gedronken!

In de volgende verzen, na die lezing in Handelingen, probeert Petrus uit te leggen wat er aan de hand is – en de boodschap die hij voor de menigte heeft, is niet alleen troost en geruststelling, maar ook hoop, en als je goed luistert, is er ook een moeilijke uitdaging. Deze boodschap die ze zojuist hadden gehoord, heeft hen verenigd tot een nieuwe gemeenschap, een nieuwe kracht die in de wereld losgelaten zal worden, ja, die de wereld zal veranderen. De vraag voor ons, meer dan twintig eeuwen later, is: zullen WIJ de boodschap horen, zal die ONS werkelijk verenigen, en zullen WIJ de uitdaging aangaan die die dag aan de discipelen werd voorgelegd?

Het is geen toeval dat Petrus, wanneer hij zijn uitleg begint over wat ze zojuist hebben meegemaakt, de uitdaging citeert van de profeet Joël:

¹⁴ Maar Petrus, die bij de elf stond, verhief zijn stem en sprak hen toe: ‘Mannen van Judea en allen die in Jeruzalem wonen, laat dit u bekend zijn en luister naar wat ik zeg. ¹⁵ Zij zijn niet dronken, zoals u denkt, want het is nog maar negen uur ’s morgens. ¹⁶ Nee, dit is wat door de profeet Joël is gezegd:

¹⁷ “In de laatste dagen zal het gebeuren, zegt God, dat Ik mijn Geest zal uitstorten over alle vlees, en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, en uw jongelingen zullen visioenen zien, en uw oude mannen zullen dromen dromen.

¹⁸ Zelfs over mijn slaven, zowel mannen als vrouwen, zal Ik in die dagen mijn Geest uitstorten, en zij zullen profeteren.”

Merk op dat zijn uitleg eindigt met de reden waarom de Heilige Geest op deze dramatische,

wonderbaarlijke manier tot hen is gekomen: namelijk dat de Geest is gegeven zodat zij kunnen en zullen profeteren. In het Engels betekent ‘profetie’ tegenwoordig meestal een voorspelling van toekomstige gebeurtenissen. Maar de oorspronkelijke betekenis komt van het woord ‘profeet’, en daarom is het belangrijk om te begrijpen waarom Petrus de profeet Joël citeert. In het oude Israël was een profeet geen waarzegger, geen voorspeller van de toekomst. Een profeet was eerder iemand die de gevestigde orde uitdaagde. De status quo werd door de profeet namens God uitgedaagd, in het veroordelen van het immorele gedrag van de wereldlijke machthebbers die de waardigheid van ieder mens schonden in plaats van te respecteren. Het is gemakkelijk te begrijpen hoe men het woord ‘profeteren’ ging opvatten als het voorspellen van de toekomst, omdat de kritische veroordeling van immoreel gedrag door de profeet meestal een straf en vernietiging beloofde, die in de toekomst zou worden voltrokken als de waarschuwingen van de profeet werden verworpen en Gods heilige Woord bleef worden genegeerd.

Het is een gevaarlijke onderneming om deze tekortkoming aan te kaarten bij de wereldlijke machthebbers die geestelijk (en soms fysiek) geweld plegen tegen de armen, de zwakken, de kwetsbaren en de onderdrukten. En de meeste profeten in het oude Israël werden niet goed ontvangen; op zijn best werden ze genegeerd en op zijn slechtst vervolgd en soms gedood vanwege hun openhartige en scherpe kritiek op wereldlijke leiders. Maar Petrus zegt tegen degenen die hem op die noodlottige dag hoorden: "Zij [bedoelend JULLIE] zullen profeteren." Dat wil zeggen: niet de toekomst voorspellen, maar de waarheid spreken tegen de machthebbers namens de laatsten, de verlorenen en de minsten onder Gods kinderen.

Ik kan uit eigen ervaring zeggen dat seculiere machten (en soms ook religieuze) niet goed reageren op een verstoring van de status quo en de manier waarop we dingen altijd hebben gedaan of begrepen. Toen ik in 2003 werd verkozen tot de eerste openlijk homoseksuele bisschop met een partner in de geschiedenis van het christendom, ontving ik diezelfde dag nog mijn eerste doodsb bedreiging. Ik droeg een kogelwerend vest tijdens de dienst waarin ik bisschop van New Hampshire werd. Ik werd belasterd en gedemoniseerd door Anglicaanse hiërarchieën over de hele wereld, die Bijbelteksten naar me slingerden alsof ik ze nooit had gelezen. De waarheid spreken tegen machthebbers wordt vrijwel nooit zonder krachtig verzet ontvangen. Jezus zei ons dat wanneer we Gods liefdevolle en inclusieve waarheid verkondigen aan de kerk, de synagoge en de moskee, we waarschijnlijk omwille van de rechtvaardigheid vervolgd zullen worden, en dat dit een onverwachte zegen zal zijn. In mijn eigen leven weet ik dat dit waar is.

We leven in gevaarlijke tijden, zeker in mijn land, en misschien ook in dat van jullie, waar autoritair bestuur in opkomst is en de rijken en machtigen worden beloond ten koste van de kwetsbaren. Als queer mensen zien we hoe onze zuurverdiende rechten beetje bij beetje worden aangevallen en uitgehold. We zien hoe onze transgender broers en zussen onophoudelijk worden bespot en geweld ondergaan door degenen die weigeren hen te erkennen voor wie ze zijn. Steun voor lhbtqi+ rechten wordt bedreigd en is in veel landen al aan het afnemen. En de straffen voor queer zijn worden in veel landen erger, niet minder erg. Dit is natuurlijk geen goed nieuws voor jullie, mijn dierbaren, noch voor de rest van onze queer gemeenschap. Maar het is nu belangrijker dan ooit dat we voor onszelf en elkaar opkomen, ons verenigen met andere kwetsbare mensen en bondgenoten, en profeteren – de waarheid spreken over de goddeloosheid van het destructieve gedrag dat gericht is op onze

gemeenschap en al diegenen die kwetsbaar zijn. Maar we zullen daar een prijs voor betalen, zoals de profeten van weleer hebben ondervonden. Maar juist daarom werd de Heilige Geest ons met Pinksteren gegeven: om ons in staat te stellen de krachten van het kwaad die ons willen kleineren en vernietigen te bekritisieren en ter verantwoording te roepen. We hebben alle recht om hier in Amsterdam samen te komen om onze gemeenschap te vieren en trots te zijn. Maar dan keren we terug naar de nuchtere realiteit dat onze gemeenschap nog steeds wordt aangevallen door hen die ons willen vernederen, misbruiken en kleineren, ons willen uitwissen – en de noodzaak om ons te verenigen met andere kwetsbare gemeenschappen die het doelwit zijn van aanvallen om dit kwaad te weerstaan.

Maar er is ook goed nieuws. Er is niet alleen hoop, maar zelfs een beetje zekerheid dat er een betere toekomst voor ons in het verschiet ligt – en niet alleen voor onze gemeenschap, maar ook voor degenen die eveneens kwetsbaar zijn en met wie we ons moeten verenigen (ja, daar is dat woord weer: ‘unite’, ‘verenigen!’) en een gemeenschappelijk doel moeten vinden: de armen, de onderdrukten, degenen op wie neergekeken wordt en degenen die gediscrimineerd worden. Net als op Pinksteren zijn we niet alleen verenigd voor ons eigen bestwil en om verlost te worden van discriminatie en haat, maar voor het welzijn van de hele mensheid, en om te spreken, te pleiten en te strijden voor allen die worden misbruikt door de overheden en machten van deze wereld.

De profeet Joël belooft dat zij die dit heilige werk doen, visioenen zullen zien en dromen zullen dromen. Visioenen van een betere, rechtvaardigere toekomst inspireren ons in dit werk, en dromen van een tijd waarin we met liefde zullen worden ontvangen en ALLEN zullen worden behandeld als de kinderen van God die we zijn. DIT is wat ons verenigt en waarom ‘Verenig je!’ onze strijdkreet moet zijn – niet alleen hier in Amsterdam, maar waar we ook thuiskomen. We zullen dit heilige werk alleen kunnen doen als we ons verenigen rond Gods proclamatie dat ook wij Gods geliefden zijn en vervolgens strijden om ervoor te zorgen dat ALLE kinderen van God met respect en waardigheid worden behandeld.

Vandaag, net zo zeker als op de Pinksterdag, komt Gods Heilige Geest als vuur en wind, en daagt ons uit met bemoedigende woorden: Het is Gods stem die tegen ons zegt: "Je kunt dit. Je MOET dit doen. Houd vol en geloof, want Ik, de God van al wat is, die jou gemaakt heeft en jou liefheeft boven alles wat je je kunt voorstellen, zal bij je zijn bij elke stap." En achter die visie en belofte kunnen en moeten we ons verenigen!

Amen